

O Pleno do Consello do Turismo de Galicia, reunido en sesión extraordinaria o 9 de outubro de 2017, acordou emitir o informe, que literalmente se transcribe a continuación, sobre a declaración de festa de interese turístico de Galicia da “Festa do Viño Tinto do Salnés e Exaltación das variedades autóctonas”:

“ANTECEDENTES

A Dirección de Competitividade da Axencia Turismo de Galicia remitiu, o 5 de outubro de 2017, o expediente relativo á declaración de festa de interese turístico de Galicia da Festa do Viño Tinto do Salnés e Exaltación das variedades autóctonas, para a emisión do preceptivo informe, achegando a seguinte documentación:

- Solicitud de 31 de maio 2017
- Acordo Plenario do 2 de marzo de 2017
- Memoria explicativa
- Informe da Área Provincial de Turismo de Pontevedra, do 28 de setembro de 2017
- Informe da Subdirección Xeral de Patrimonio Cultural, do 25 de setembro de 2017
- Informe do Servizo de Seguridade Alimentaria, do 15 de setembro de 2017
- Informe da Consellería de Medio Rural e do Mar, do 28 de setembro de 2017

CONSIDERACIÓNS

I. Competencia

Emítase este informe sobre a declaración da Festa como Festa do Viño Tinto do Salnés e Exaltación das variedades autóctonas de interese turístico de Galicia, ao abeiro do disposto no artigo 14 do Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, polo que se regula a declaración de festas de interese turístico de Galicia, e no artigo 6.1 b) do Decreto 149/2012, do 5 de xullo, polo que se regula o Consello do Turismo de Galicia.

II. Marco xurídico

1. A Lei 7/2011, do 27 de outubro, do turismo de Galicia, regula no artigo 93, que se atopa no título VII “Promoción e fomento do turismo”, no capítulo II “Medidas de promoción e fomento”, as Festas de interese turístico de Galicia, dispoñendo:

“Artigo 93. Festas de interese turístico de Galicia.

A Administración da Xunta de Galicia poderá declarar Festas de interese turístico de Galicia aquelas manifestacións que supoñan unha valorización da cultura e das tradicións populares e que teñan unha especial importancia como atractivo turístico.

Esta declaración farase segundo se determine regulamentariamente, en función, entre outros, da antigüidade, da singularidade e do arraigamento, así como das actividades promocionais que desenvolvan.”

Para dar cumprimento á devandita previsión legal, aprobouse o Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, polo que se regula a declaración de Festas de interese turístico de Galicia.

2. O Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, dispón, no seu artigo 3, que a declaración efectuarase en función do cumprimento dos seguintes **requisitos**:

a) Antigüidade: as manifestacións ou acontecementos de carácter festivo a que se refiran as peticións deberán ter no momento da solicitude unha antigüidade mínima de vinte anos. As súas celebracións efectuaranse periodicamente e en datas facilmente determinables.

A antigüidade mínima poderá ser dispensada cando unha valoración conxunta dos requisitos e criterios recollidos na presente regulamentación así o aconsellen, pero en ningún caso poderá ter unha antigüidade menor de quince anos.

b) Singularidade: as festas de que se trate deberán conter aspectos orixinais e de calidade que as singularicen respecto a outras similares que poidan ter lugar noutras localidades. Valorarase especialmente que sexa un reflexo da idiosincrasia da zona e poboación local e que, desde o respecto á tradición e costumes que a fan única, presente innovacións nas edicións sucesivas que contribúan a enxalzar máis o evento.

c) Arraigamento: elementos esenciais da celebración serán o arraigamento popular no ámbito territorial correspondente e o carácter participativo da poboación local, excluíndose aquelas festas orixinadas por simples intereses particulares ou comerciais.

d) A realización polas entidades organizadoras de accións promocionais suficientes para a atracción de correntes turísticas. Entenderanse por accións promocionais suficientes aquelas accións que permitan dar a coñecer ao maior número de persoas posibles a celebración do evento, xa sexa mediante a súa divulgación en medios audiovisuais de carácter xeneralista, como a participación en feiras, eventos turísticos e actos similares. En calquera caso, estas accións serán como mínimo 10 nas 5 últimas edicións.

e) Valor cultural: as celebracións dos eventos de que se trate xirarán, en todo caso, arredor das manifestacións de interese e carácter cultural como son, entre outras, as artísticas, relixiosas, deportivas ou gastronómicas.

f) Continuidade no tempo. Entre a celebración dunha festa e outra non poderán transcorrer máis de catro anos, a non ser que sexa una festa cunha cadencia fixa que supere este prazo. En calquera caso, na solicitude deberá constar a periodicidade da celebración.

3. Así mesmo, o artigo 4 do citado Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, establece os seguintes **criterios de valoración**:

- a) A facilidade de acceso, tendo especial valor aqueles eventos que procuran a maior accesibilidade, integración e participación do conxunto da poboación, con consideración, así mesmo, da perspectiva de xénero, tanto á acción festiva en si mesma como aos servizos necesarios para a súa celebración.
- b) A estética, valorarase posta en escena da celebración, a ambientación, a recreación, as instalacións e infraestrutura onde se celebre e a imaxe uniforme dos equipamentos do evento tales como toldos e elementos decorativos.
- c) Aquelas manifestacións ou acontecementos que fagan revivir costumes e tradicións populares.
- d) O adecuado coidado dos contornos urbanos, monumentais ou paisaxísticos onde se desenvolva, segundo a súa natureza.
- e) A calidade dos actos que configuren a celebración.
- f) A creatividade e innovación na celebración do evento.
- g) O nivel de dotación de infraestruturas e equipamentos para a celebración da festa e a recepción de visitantes.
- h) A afluencia de visitantes.
- i) A coordinación das entidades públicas e privadas involucradas na celebración da festa.

4. No que respecta ao informe preceptivo e non vinculante que debe emitir o Consello do Turismo de Galicia, de conformidade co disposto no artigo 14 do Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, deberá examinar a procedencia da declaración segundo os requisitos e criterios de valoración, así como formular unha proposta acerca das necesidades derivadas da declaración.

III. Procedencia da declaración

1. Cumprimento dos requisitos establecidos no artigo 3 do Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro.

- **Antigüidade e continuidade no tempo:** A primeira edición data do 7 de xuño de 1973 e continuo desenvolvéndose con continuidade ao longo do tempo ata acadar a edición XLV.
- **Valor cultural:** Non consta na memoria ningún informe dun historiador. O valor cultural ven dado pola promoción do viño viño tinto de Barrantes, froito da fermentación da variedade da uva espadeira propia da comarca do Salnés.

- **Arraigamento:** Trátase dun evento cultural vinculado aos costumes da zona na que destaca a participación dos veciños, na maior parte adegueiros. Cada ano incrémentase o número dos que participan no concurso para ser o mellor “tinto barrantes”.
- **Singularidade:** A singularidade segundo se expón na memoria presentada, está na tradición por seguir mantendo os actos centrais, pero sempre con algunha innovación como os diferentes pregoeiros ou a dinamización do nomeamento dos valedores.
- **Accións promocionais:** Segundo a documentación presentada realizáronse as accións promocionais que se sinalan:
 - . Prensa. Faro de Vigo, La Voz de Galicia, Diario de Arousa
 - . Televisión (Telesalnés) e radio (Cadena Ser, Arosa Radio, Cope, Onda Cero)
 - . Páxina web propia da festa, perfís en redes sociais (facebook, Twiter) e App
 - . Asistencia a Feira Xantar Ourense 2017.

Polo exposto, o evento para o que se solicita a declaración non cumpre todos requisitos establecidos no artigo 3 do Decreto 4/2015, do 8 de xaneiro, xa que non se achega o informe dun historiador ou especialista na materia que xustifique o valor cultural.

Así mesmo e de acordo co informe da Consellería de Medio Rural e do Mar, o viños viños que se exaltan na Festa do Viño tinto do Salnés son viños sen a etiquetaxe regulamentaria e están elaborados en moitos dos casos con uvas de variedades interespecíficas sen identificar, é dicir con variedades que non son de Vitis vinífera. Estas variedades (coñecidas como Híbridos produtores directos, ou HPD) teñen un uso restrinxido ao autoconsumo e, no caso dalgunha delas, mesmo está prohibido o seu cultivo.

2. Criterios de valoración

Para a valoración desta solicitude téñense en conta os seguintes aspectos:

- **Descrición dos actos que compoñen a Feira :**

Durante os tres días que dura a súa celebración, nos postos de exposición e venda de viño, os visitantes poden asistir a concursos de cata de viños, degustación de produtos autóctonos e diversas actividades culturais, deportivas e musicais así como mostras de artesanía.

O nomeamento dos Valedores Honorable Orde dos valedores dos viños tintos do Salnés da constitúe o acto no que se recoñece tanto aos colleiteiros ribadumienses, como a aquelas persoas que levan o viño tinto e as variedades autóctonas por todo o mundo.

- **Data de celebración:** Primeiro fin de semana de xuño
- **Afluencia de visitantes:** Na documentación presentada indícase que nos tres días da festa acoden milleiros de visitantes, sen especificar cifra algunha.
- **Infraestruturas e equipamentos:** Non se pode valorar xa que non se indica na documentación remitida. A dotación de infraestruturas réfirese só aos stands que se instalan para desgustar o viño.

De acordo co informe da Área provincial de Turismo, considérase que esta solicitude adoita de moitas carencias para permitir a súa valoración. Ademais de non achegar o informe do historiador ao que se fixo referencia anteriormente, non se indican os aspectos estéticos e de accesibilidade. Así mesmo non se expoñen na memoria a existencia de infraestruturas e equipamentos suficientes para a celebración da festa, nin se indica a afluencia de visitantes nas 5 últimas edicións así como tampouco se sinalan os orzamentos destinados a esta celebración nos últimos 5 anos.

O informe Consellería de Medio Rural e do Mar, en aras á preservación do prestixio da produción vitivinícola de Galicia, non considera axeitada á declaración de Festa de interese turístico de Galicia para a Festa do viño Salnés e exaltación das variedades autóctonas .

Polo exposto, o Consello do Turismo de Galicia

INFORMA

Desfavorablemente a declaración como festa de interese turístico de Galicia da Festa do Viño Tinto do Salnés e Exaltación das variedades autóctonas.”